

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 sierpnia 2018 roku wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego A. G. kwoty 3 786,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 04 marca 2016 roku do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że podczas kontroli prowadzonej przez powódkę stwierdzono brak plomb legalizacyjnych licznika nr (...). W miejscu dolnych plomb legalizacyjnych były plomby monterskie z odwodzonymi drutami. Dokonano pomiaru cęgami D. i stwierdzono, że w toku kontroli była pobierana energia elektryczna o wartości 7,96 A. Powódka podkreśliła, że pozwany był obecny przy kontroli i nie wniósł zastrzeżeń do protokołu. W związku z nielegalnym poborem energii elektrycznej, powódka jako podmiot świadczący usługę dystrybucyjną, wystawiła dokument obciążeniowy na kwotę 3 786,22 zł z terminem zapłaty do dnia 3 marca 2016 roku. Wysokość opłaty wynika z punktu 7.5 Taryfy dla (...) Elektrycznej. Pozwany nie uregulował należności, a kierowane do niego wezwanie do zapłaty okazało się bezskuteczne.

W dniu 12 września 2018 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, orzekając w nim zgodnie z żądaniem pozwu.

W przypisanym terminie pozwany wniósł sprzeciw od wyżej wymienionego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie kosztów postępowania. W sprzeciwie podniesiono zarzut bezzasadności oraz nieudowodnienia roszczenia, zarzut przedawnienia roszczenia oraz zarzut powagi rzeczy osądzonej.

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył, jakoby dopuścił się nielegalnego poboru prądu. A. G. zaznaczył, że podczas kontroli przeprowadzonej przez przedstawiciela powódki kontrolerzy wskazali pobór energii elektrycznej poprzez elementy instalacji elektrycznej. Tymczasem ekspertyza licznika energii elektrycznej wskazała znaczny poziom ingerencji w budowę licznika, co de facto uniemożliwiało pobór energii. Jednocześnie pozwany wskazał, że w tej sprawie toczyło się już postępowanie przed Sądem Rejonowym w Gliwicach o sygn. I C 1412/17.

Postanowieniem z dnia 11 października 2018 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi.

W piśmie procesowym z dnia 27 grudnia 2018 roku powódka podtrzymała swoje stanowisko w sprawie wskazując, że w przypadku nielegalnego poboru energii elektrycznej nie sposób ustalić ilości rzeczywiście pobranej energii elektrycznej. Ustawodawca umożliwił dochodzenie odszkodowania w wysokości ustalonej w taryfie, co wynika z art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego.

Na rozprawie w dniu 07 października 2020 roku pozwany podniósł, że ingerencji w licznik musiała dokonać osoba trzecia.

Sąd z urzędu ustalił, że w sprawie I C 1412/17 z powództwa (...) S.A. w K. przeciwko A. G. o zapłatę w dniu 30.11.2017 r. postępowanie zostało umorzone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W G. przy ul. (...) w dniu 1 grudnia 2015 roku przeprowadzona została kontrola instalacji elektrycznej w imieniu (...) Spółki Akcyjnej w G.. Kontrola dokonana została przez uprawnionych pracowników powódki S. S. oraz L. O..

Podczas czynności kontrolerzy stwierdzili brak plomb legalizacyjnych licznika nr (...). W miejscu dolnych plomb legalizacyjnych znajdowały się plomby monterskie z odwodzonymi drutami. Licznik znajdował się w mieszkaniu. Stwierdzono, że odbiorca pobiera energię elektryczną o wartości $L_1=0,54A$, $L_2=11,84A$, $L_3=7,96A$.

Kontrolujący wymienili licznik oraz dokonali jego oplombowania. Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń do protokołu. Licznik znajdował się wewnątrz domu pozwanego. Klucze do mieszkania posiadała tylko jego najbliższa rodzina.

/dowody: protokół kontroli (k.39-40v)), upoważnienie (k. 38), zeznania świadka L. O. (k. 63-63v), zeznania świadka S. S. (k. 63v-64), przesłuchanie pozwanego (k. 64)/

Zabezpieczony licznik został przekazany do laboratorium (...) Wzorcownia sp. z o.o. do ekspertyzy, która potwierdziła, że doszło do ingerencji w układ pomiarowy w celu zafalszowania wskazań oraz funkcji pomiaru zużycia energii elektrycznej.

/dowody: ekspertyza licznika (k. 49-53v)/

W dniu 18 lutego 2016 roku powódka wystawiła na rzecz A. G. notę obciążeniową o numerze (...) na kwotę 3786,22 zł. Zapłata miała nastąpić do dnia 3 marca 2016 roku. Kwota ta naliczona została na podstawie punktu 7.5 taryfy dla energii elektrycznej G11.

Zgodnie z punktem 7.1 taryfy przez nielegalny pobór energii należy rozumieć pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy oraz pobieranie energii elektrycznej z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ pomiarowo-rozliczeniowy, mającą wpływ na zafalszowanie pomiarów dokonywanych przez ten układ. Przy wyliczeniach powódka kierowała się punktem 7.5 taryfy, który stanowi, że w przypadku nielegalnego pobierania energii, o którym mowa w pkt 7.1 ppkt 2 lit. b), gdy nie można ustalić ilości nielegalnie pobranej energii elektrycznej, operator może obciążyć odbiorcę opłatami w wysokości dwukrotności stawek opłat określonych w taryfie dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca oraz w wysokości dwukrotności ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b) ustawy, przyjmując wielkość mocy umownej określonej w umowie, ilość energii elektrycznej uwzględniając rzeczywistą możliwość pobierania energii przez danego odbiorcę wynikające z mocy i rodzaju zainstalowanych odbiorników, lecz nie wyższe niż dla układu jednofazowego 3 000 kWh, dla układu trójfazowego z zainstalowanym licznikiem o prądzie znamionowym nie wyższym niż 20A bez względu na przeciążalność licznika 6 000 kWh, dla układu trójfazowego z zainstalowanym licznikiem o prądzie znamionowym wyższym niż 20A bez względu na przeciążalność licznika za każdy 1A prądu znamionowego licznika 300 kWh, dla układu z przekładnikami prądu za każdy 1A prądu znamionowego obwodu pierwotnego przekładnika prądowego 300 kWh, przy układzie z przekładnikami prądu i napięcia za każdy 1A prądu obliczeniowego I_0 300 kWh.

W dniu 15.3.2015 r. rzeczywisty odczyt licznika wskazywał 46 003kWh, zaś w dacie kontroli 1.12.2015 r. 9 911 kWh.

/dowód: nota obciążeniowa (k. 41), zestawienie (k. 103-104), wyciąg z taryfy oraz decyzja (k. 42-42v, 43-45), odczyt zużycia energii elektrycznej (k. 103)/

Przy ujawnionych uszkodzeniach licznika polegających na zerwaniu plomb legalizacyjnych i poluzowaniu śrub mocujących liczydło istniała możliwość nielegalnego poboru energii elektrycznej oraz ingerencji w licznik wskazany w protokole badania nr (...).

/dowód: opinia biegłego W. Ł. (k. 82-85)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody z dokumentów, których treść ani prawdziwość nie była kwestionowana przez strony postępowania, a i Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu. Ponadto Sąd swe ustalenia poczynił w oparciu o zeznania świadków L. O. i S. S., a także przesłuchanie pozwanego.

Zeznania te Sąd ocenił jako wiarygodne w zakresie w jakim korelowały ze sobą oraz z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszym postępowaniu.

Sąd opinię biegłego sądowego W. J. uznał za jasną, rzetelną i szczegółowo odpowiadała na zadane biegłemu pytania.

Sąd zważył, co następuje

Roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie powódka domagała się zapłaty od pozwanego na swoją rzecz kwoty w wysokości 3 786,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 4 marca 2016 roku do dnia zapłaty tytułem należności wynikającej z nielegalnego poboru energii elektrycznej.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zarzut zgłoszony przez pozwanego na ostatniej rozprawie, tj. 7 października 2020 roku, a dotyczący tego, że ingerencji w licznik dokonała osoba trzecia, należało uznać za spóźniony. Nadto brak było wykazania po stronie pozwanej podniesionej okoliczności.

Nie budzi wątpliwości fakt zaistnienia uszkodzeń licznika polegających na zerwaniu plomb legalizacyjnych i poluzowaniu śrub mocujących liczydło. Z racji powstania tychże uszkodzeń zaistniała możliwość nielegalnego poboru energii elektrycznej oraz ingerencji w licznik wskazany w protokole badania nr (...). Okoliczność ta została potwierdzona w protokole kontroli, w prywatnej ekspertyzie powódki, w opinii biegłego sądowego, zeznaniach świadków, odczytu rzeczywistego zużycia energii elektrycznej. Pozwany podczas kontroli nie wnosił zastrzeżeń. Licznik znajdował się wewnątrz domu A. G.. Klucze do mieszkania posiadała tylko jego najbliższa rodzina.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia jest art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne, zgodnie z którym w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii z sieci przedsiębiorstwo energetyczne pobiera opłaty za nielegalnie pobrane paliwo lub energię w wysokości określonej w taryfach lub dochodzi odszkodowania na zasadach ogólnych.

Oznacza to, że jeśli taryfa określa stawki opłat za nielegalnie pobrane paliwa lub energię, przedsiębiorca energetyczny ma prawo wyboru między dochodzeniem należnej opłaty a dochodzeniem odszkodowania na zasadach ogólnych (tak: Wojciech Pyziół, Anna Walaszek-Pyziół, Komentarz do art.57 ustawy - Prawo energetyczne). W świetle orzeczeń sądów uznać należy, że w przypadku nielegalnego poboru energii zakład energetyczny ma prawo do pobrania opłaty wynikającej z taryfy, ale może również zamiast opłaty taryfowej dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych w przypadku, gdy z nielegalnym poborem energii związane są inne szkody, których sama opłata taryfowa mogłaby nie wyrównać. Wynika z tego, iż w art. 57 ust. 1 pr. en. wdrożono szczególny rodzaj zryczałtowanego odszkodowania obciążającego odbiorcę względem dostawcy, wprowadzając szczególny sposób obliczenia wysokości tego odszkodowania. Jak trafnie podkreślono w orzecznictwie analiza omawianych przepisów prowadzi do wniosku, iż wystawienie rachunku dotyczącego tego rodzaju należności nie następuje w drodze decyzji administracyjnej, a wysokość należności nie wynika wprost z ustawy. Pomiędzy dostawcą paliw lub energii a odbiorcą nie występuje też stosunek administracyjnoprawny lecz cywilnoprawny (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 13.05.2004 r., (...) SA (...), (...) wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 05.04.2006 r., I SA/Bd 6/06, (...) Pogląd ten znalazł poparcie w orzecznictwie TK.

W realiach niniejszej sprawy powódka dokonała jednoznacznego wyboru w zakresie sposobu dochodzenia naprawienia szkody - dokonała obliczeń i wystawiła notę obciążeniową w dniu 18 lutego 2016 roku. Działania powódki oparte były na przepisie art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego.

Wyliczenie opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej w kwocie 3 786,22 zł zostało oparte wprost na obowiązujących w dniu zdarzenia taryfach, zatwierdzonych decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Zgodnie z pkt 7.5 taryfy w przypadku nielegalnego pobierania energii, o którym mowa w pkt 7.1. ppkt 2 lit. b), gdy nie można ustalić ilości nielegalnie pobranej energii elektrycznej, operator może obciążyć odbiorcę opłatami w wysokości

dwukrotności stawek opłat określonych w taryfie dla grupy taryfowej, do której jest zakwalifikowany odbiorca oraz w wysokości dwukrotności ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt. 18 lit. b) ustawy.

Nie ma możliwości dokładnego określenia częstotliwości oraz czasu użytkowania odbiorników energii elektrycznej przez pozwanego oraz osoby wraz z nim mieszkające. Nie istnieje metoda pozwalająca w sposób precyzyjny i niebudzący jakichkolwiek wątpliwości na określenie ilości energii elektrycznej pobranej w okresie jej nielegalnego czerpania.

Jak podkreślono w wyroku TK z dnia 21.10.2014 r. (P 50/13, OTK-A 2014, nr 9, poz. 103) wysokość opłaty przewidzianej w art. 57 ust. 1 pkt 1 Prawa energetycznego może być uzasadniona co do zasady brakiem możliwości precyzyjnego ustalenia rzeczywistej ilości pobranej energii oraz liczby i rodzajów odbiorników, które użytkowały energię, koniecznością wyrównania innych szkód wynikłych z nielegalnego poboru energii niż tylko sama wartość zużytej energii. Wysokość opłaty ma tym samym zagwarantować przedsiębiorstwu energetycznemu, niezależnie od stanu faktycznego, pełną restytucję szkód. Pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną. Należy jednak zaznaczyć, że pełni ona także funkcję prewencyjną i w pewnym zakresie również represyjną.

W myśl art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat sześć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Nielegalny pobór energii na gruncie prawa cywilnego stanowi czyn niedozwolony, zastosowanie znajdzie zatem przepis art. 442¹ k.c., zgodnie z którym roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej ostrożności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę (§ 1). Jeżeli szkoda wynikała ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (§2). Bieg terminu przedawnienia roszczenia strony powodowej rozpoczął się w dniu przeprowadzenia kontroli, która ujawniła nielegalny pobór energii, tj. 1 grudnia 2015 r. Zatem w dniu wniesienia pozwu 15 sierpnia 2018 r. przedmiotowe roszczenie nie było przedawnione.

Mając na uwadze powyższe należało zasądzić od A. G. na rzecz (...) S.A. w K. całą dochodzoną pozewem kwotę 3 789,22 zł.

Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie znalazło oparcie w treści przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c. zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Sąd zasądził odsetki ustawowe od dnia 04 marca 2016 roku, tj. od dnia następnego po dniu, do którego pozwany był zobowiązany uiszczyć należność z tytułu noty obciążeniowej nr (...).

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd oparł się na regulacji art. 98 k.p.c. która stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na fakt, iż roszczenie powódki było zasadne w całości, pozwany został uznany przez Sąd za przegrywającego proces. Od A. G. na rzecz powódki zasądzono kwotę 1 465,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które złożyła się opłata od pozwu (48,00 zł), koszty opłaty skarbowej (17,00 zł), zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego (500,00 zł) oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego (900,00 zł). Koszt zastępstwa procesowego został ustalony na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

Sędzia Joanna Zachorowska

ZARZĄDZENIE

1. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;

2. kal. 14 dni lub z wpływem

G., 26 października 2020 roku

SSR Joanna Zachorowska